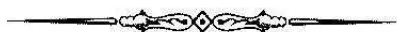

حقوق اساسی آزمونی

ویژه کلیه آزمون‌های حقوقی

مشمول بر:

- متن قانون اساسی
- نظریات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان
- کلیه قوانین و مقررات مرتبط با اصول قانون اساسی
- نظریات و دیدگاه‌های اساتید برجسته حقوق اساسی

مولفین:

محمد عبدالهیان

محسن جعفری

سرشناسه

عبدالهیان، محمد، ۱۳۶۸-

عنوان و نام پدیدآور

حقوق اساسی آزمونی / محمد عبدالهیان، محسن جعفری

مشخصات نشر

تهران: کتاب آوا، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری

۳۳۲ ص.

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۶۹۱-۳

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع : حقوق اساسی - ایران - آزمونها و تمرینها (عالی) / Constitutional law- Iran

موضوع

حقوق اساسی - ایران - راهنمای آموزشی (عالی) / Constitutional law- Iran

شناسه افزوده

جعفری، محسن، ۱۳۶۸-

رده‌بندی کنگره

KMH۲۰۶۴/۵۱۳۶۸

رده‌بندی دیوبی

۳۴۲/۵۵۰۲۳

شماره کتابشناسی ملی

۸۴۴۴۱۷۰

حقوق اساسی آزمونی

انتشارات کتاب آوا

مؤلفین: محمد عبدالهیان - محسن جعفری

ناشر:

کتاب آوا

نوبت چاپ:

اول ۱۴۰۱

شمارگان:

۳۰۰ نسخه

قیمت:

۱۳۰.۰۰۰ تومان

شابک:

۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۶۹۱-۳

نشانی مراکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن‌بست حقیقت، پلاک ۴، واحد ۴

شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۱۳۰ - ۶۶۴۰۷۹۹۳ - ۶۶۹۷۴۶۴۵ - دورنگار: ۶۶۴۶۱۱۵۸

www.avabook.com Email: avabook_kazemi@yahoo.com

نشانی فروشگاه: اسلامشهر، خیابان صیاد شیرازی (خیابان دانشگاه)، جنب فرمانداری

شماره تماس: ۵۶۳۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیک هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیک، یا چاپ و نشر کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سی‌دی، افست، ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزوه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب پیگرد قانونی است.

این کتاب با کفایت حمایتی چاپ شده است.

فهرست مطالب

۱۷	پیشگفتار.....
۱۹	فصل اول: کلیات قانون اساسی.....
۲۰	مبحث اول: درباره قانون اساسی.....
۲۰	الف - مفهوم قانون اساسی و تاریخچه آن.....
۲۰	ب - دلایل و چگونگی ظهور قوانین اساسی.....
۲۱	پ - انواع قانون اساسی.....
۲۳	ت - وجوه تمایز قانون اساسی از سایر قوانین.....
۲۵	مبحث دوم: قوانین اساسی ایران از مشروطه تا جمهوری اسلامی.....
۲۵	الف - قانون اساسی مشروطه.....
۲۶	ب - قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.....
۲۶	۱ - قانون اساسی سال ۱۳۵۸.....
۲۹	۲ - قانون اساسی اصلاحی سال ۱۳۶۸.....
۳۱	مبحث سوم: منابع حقوق اساسی ایران.....
۳۳	فصل دوم: مقدمه قانون اساسی.....
۳۹	فصل سوم: نظام حکومتی ایران و مبانی آن در قانون اساسی.....
۴۱	مبحث اول: مبانی دینی نظام.....
۴۱	الف - زیرساخت اعتقادی نظام.....
۴۲	ب - ابتناء قوانین و مقررات و تشکیلات براساس مبانی دینی.....
۴۴	مبحث دوم: نقش مردم در حکومت (حاکمیت ملت در قانون اساسی).....
۴۵	مبحث سوم: وظایف دولت (حاکمیت).....

فصل چهارم: زبان، خط، تاریخ و پرچم رسمی کشور..... ۴۷

- الف - زبان و خط رسمی (اصل ۱۵)..... ۴۸
- ب - لزوم تدریس زبان عربی (اصل ۱۶)..... ۴۸
- پ- مبدأ تاریخ رسمی، مبنای کار ادارات و روز تعطیل هفتگی (اصل ۱۷)..... ۴۸
- ت- پرچم رسمی ایران (اصل ۱۸)..... ۴۹

فصل پنجم: حقوق ملت..... ۵۱

- مبحث اول: حقوق مدنی و سیاسی..... ۵۳
- الف- حق حیات..... ۵۳
- ب- حق امنیت..... ۵۳
۱. امنیت کرامت انسانی..... ۵۳
۲. امنیت حیثیت..... ۵۴
۳. امنیت مسکن و حق بر مسکن..... ۵۴
۴. امنیت شغل..... ۵۵
۵. امنیت اموال..... ۵۵
- پ- حق بر حریم خصوصی..... ۵۵
- ت- حق رفت و آمد آزاد و اقامت..... ۵۶
- ث- آزادی‌های فکری..... ۵۶
۱. آزادی عقیده..... ۵۶
۲. آزادی مذهب..... ۵۷
۳. آزادی دین..... ۵۸
۴. آزادی بیان..... ۶۰
۵. آزادی مطبوعات..... ۶۰
- ج- آزادی‌های سیاسی..... ۶۱
۱. آزادی انتخاب و حق تعیین سرنوشت..... ۶۱
۲. حق رأی..... ۶۲
۳. حق بر کاندیدا شدن..... ۶۲
۴. حق بر نظارت همگانی..... ۶۲
- مبحث دوم: حقوق و آزادی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی..... ۶۴

الف- آزادی انتخاب شغل و حق بر کار.....	۶۴
ب- آزادی سندیکایی.....	۶۵
پ- حق بر رفاه و تأمین اجتماعی.....	۶۷
ت- حق برآموزش و پرورش رایگان و همگانی.....	۶۸
ث- حقوق و آزادی‌های برابر اجتماعی.....	۶۹
ج- حق بر خانواده شایسته.....	۶۹
چ- آزادی تشکله‌ها و اجتماعات.....	۷۰
ح- حق تابعیت.....	۷۱
مبحث سوم: حقوق قضایی.....	۷۳
الف - حق دادخواهی.....	۷۳
ب- حق دادرسی منصفانه.....	۷۴
۱- اصل برائت.....	۷۵
۲- اصل قانونی بودن جرم و مجازات.....	۷۵
۳- اصل منع دستگیری و بازداشت خودسرانه.....	۷۶
۴- حق داشتن وکیل.....	۷۶
۵- اصل علنی بودن محاکمات.....	۷۷
۶- اصل مستند و مستدل بودن احکام قضایی.....	۷۸
۷- حق بر منع شکنجه.....	۷۸
۸- اصل منع هتک حرمت متهمین و محکومین.....	۷۹
مبحث سوم: وظایف ملت در قانون اساسی.....	۷۹
فصل ششم: نظام اقتصادی و مالی جمهوری اسلامی ایران.....	۸۱
مبحث اول: مالکیت شخصی.....	۸۲
مبحث دوم: مالکیت ملی.....	۸۳
مبحث سوم: سلب مالکیت یا استرداد اموال تحصیل شده از طریق نامشروع.....	۸۳
مبحث چهارم: ضوابط اقتصاد جمهوری اسلامی ایران.....	۸۴
الف - اصل ۴۴ و بخش‌های سه‌گانه دولتی، تعاونی و خصوصی.....	۸۵
ب - مقید بودن محدوده سه بخش اقتصادی.....	۸۶
پ- تحولات مربوط به اصل ۴۴ در قالب سیاست‌های کلی.....	۸۷

۸۸	مبحث پنجم: نظام مالی و بودجه در قانون اساسی
۸۸	الف - بودجه کل کشور
۸۸	۱- معرفی قانون بودجه
۹۰	۲- نحوه تصویب قانون بودجه در مجلس شورای اسلامی
۹۱	۳- لزوم تمرکز دریافت‌های دولت در خزانه‌داری کل
۹۱	ب- دیوان محاسبات کشور
۹۲	۱- معرفی دیوان
۹۴	۱- وظایف اصلی دیوان محاسبات
۹۶	ج - مالیات
۹۷	فصل هفتم: حق حاکمیت ملت و قوای ناشی از آن
۹۸	مبحث اول: حاکمیت
۹۸	الف - حاکمیت الهی
۹۹	ب - حاکمیت ملی و مردمی
۹۹	مبحث دوم: تفکیک قوای سه گانه
۱۰۰	الف- قوه مقننه
۱۰۱	ب - قوه مجریه
۱۰۲	پ - قوه قضائیه
۱۰۲	مبحث سوم: نظارت رهبری بر قوای سه‌گانه
۱۰۳	مبحث چهارم: نهادهای خاص در اعمال حاکمیت
۱۰۵	فصل هشتم: قوه مقننه
۱۰۷	رکن اول: مجلس شورای اسلامی
۱۰۷	مبحث اول: انتخابات
۱۰۷	الف - زمان انتخابات مجلس
۱۰۸	ب - شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان
۱۰۹	پ - برگزار کننده انتخابات
۱۱۰	ت - نظام انتخاباتی مجلس
۱۱۱	ث - دوره نمایندگی مجلس

۱۱۱	ج - تعداد نمایندگان مجلس
۱۱۲	ج - محدوده حوزه‌های انتخابیه
۱۱۲	ح - نمایندگان اقلیت‌های دینی در مجلس
۱۱۳	خ - توقف انتخابات مجلس
۱۱۳	د - اعتبارنامه نمایندگان منتخب
۱۱۴	ذ - نظارت بر انتخابات مجلس
۱۱۴	ر - نحوه نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس
۱۱۶	ز - شفافیت و نظارت بر تأمین مالی فعالیت‌های انتخاباتی
۱۱۸	مبحث دوم: ساختار مجلس شورای اسلامی
۱۱۸	الف - محل تشکیل مجلس
۱۱۸	ب - زمان برگزاری جلسه افتتاحیه مجلس
۱۱۸	پ - اقدامات جلسه افتتاحیه مجلس
۱۱۹	ت - انتظام مجلس
۱۱۹	ث - تشکیلات قانونگذاری مجلس
۱۲۰	۱- هیأت رئیسه‌ها
۱۲۲	۲- شعب
۱۲۳	۳- کمیسیون‌ها
۱۲۷	ج - تشکیلات اداری و پشتیبانی مجلس
۱۲۷	چ - جلسات مجلس
۱۲۸	ح - حق شرکت رئیس جمهور و معاونان او و وزیران در جلسات مجلس
۱۲۸	۱- موارد الزامی حضور وزراء در مجلس
۱۲۹	۲- موارد الزامی حضور رئیس جمهور در مجلس
۱۲۹	خ - حضور اعضای شورای نگهبان در مجلس
۱۲۹	۱- موارد الزامی
۱۲۹	۲- موارد اختیاری
۱۲۹	د - آراء نمایندگان
۱۲۹	۱- کمیت آراء
۱۳۰	۲- کیفیت آراء
۱۳۱	ذ - نمایندگان

- ۱۳۱ ۱- ویژگی‌های نمایندگی مجلس
- ۱۳۱ ۲- سوگند نمایندگان مجلس
- ۱۳۱ ۳- مصونیت نمایندگان
- ۱۳۲ ۴- تعهدات نمایندگان
- ۱۳۳ ۵- حقوق نمایندگان
- ۱۳۳ ۶- قطع دوره نمایندگی
- ۱۳۴ مبحث سوم- اختیارات و صلاحیت مجلس شورای اسلامی
- ۱۳۴ الف - قانونگذاری
- ۱۳۴ ۱- قانون
- ۱۳۹ ۲- فرآیند قانونگذاری
- ۱۵۰ ب - نظارت
- ۱۵۰ ۱- نظارت تأسیسی
- ۱۵۲ ۲- نظارت اطلاعاتی
- ۱۵۶ ۳- نظارت استصوابی
- ۱۶۳ ۴- نظارت مالی
- ۱۶۴ ۵- نظارت سیاسی
- ۱۶۷ رکن دوم: شورای نگهبان
- ۱۶۷ مبحث اول: تشکیلات شورای نگهبان
- ۱۶۷ الف - اعضای شورای نگهبان
- ۱۶۷ ۱- فقهای شورای نگهبان
- ۱۶۸ ۲- حقوقدانان شورای نگهبان
- ۱۷۰ ۳- مدت عضویت در شورای نگهبان
- ۱۷۰ ب- سایر تشکیلات شورای نگهبان
- ۱۷۱ مبحث دوم: وظایف، اختیارات و صلاحیت‌های شورای نگهبان
- ۱۷۱ الف - نظارت بر قانونگذاری
- ۱۷۲ ۱- مصوبات قابل ارجاع به شورای نگهبان
- ۱۷۳ ۲- نحوه بررسی مصوبه مجلس در شورای نگهبان
- ۱۷۳ ۳- مهلت قانونی شورا برای اعلام نظر درخصوص مصوبات مجلس
- ۱۷۴ ب- تفسیر قانون اساسی

- ب - نظارت شورای نگهبان بر انتخابات و همه پرسی ۱۷۶
- ت - سایر وظایف و اختیارات شورای نگهبان ۱۷۷
- ۱ - حضور در مجلس شورای اسلامی ۱۷۷
- ۲ - عضویت اعضای شورا در شوراهای و نهادهای مندرج در قانون اساسی ۱۷۷

فصل نهم: شوراهای ۱۷۹

فصل دهم: رهبری ۱۸۲

- مبحث اول: شرایط رهبری ۱۸۴
- مبحث دوم: تعیین رهبری ۱۸۵
- مبحث سوم: موقعیت رهبری ۱۸۶
- الف - موقعیت رسمی ۱۸۶
- ب - موقعیت شخصی ۱۸۶
- مبحث چهارم: مسئولیت های رهبری ۱۸۶
- الف - مسئولیت سیاسی ۱۸۶
- ب - مسئولیت مالی رهبری ۱۸۶
- ب - مسئولیت حقوقی رهبری ۱۸۷
- مبحث پنجم: جانشینی رهبر ۱۸۷
- الف - تفویض اختیار ۱۸۷
- ب - شورای موقت رهبری ۱۸۷
- مبحث ششم: وظایف و اختیارات رهبری ۱۸۸
- الف - وظایف و اختیارات رهبری در اداره عالی کشور ۱۸۸
- ب - وظایف و اختیارات رهبری در قوای سه گانه ۱۹۱
- ۱ - اختیارات رهبری در ارتباط با قوه مقننه ۱۹۱
- ۲ - اختیارات رهبری در ارتباط با قوه مجریه ۱۹۱
- ۳ - اختیارات رهبری در ارتباط با قوه قضائیه ۱۹۲
- ب - سایر وظایف و اختیارات رهبری ۱۹۳
- مبحث هفتم: مجلس خبرگان ۱۹۴
- الف - وظایف و اختیارات مجلس خبرگان رهبری ۱۹۴
- ب - سازوکار انتخاب اعضای مجلس خبرگان ۱۹۵

پیشگفتار

کتابی که پیش روی شما قرار دارد را می‌توان به قطعیت جامع‌ترین و مانع‌ترین کتاب حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران در حوزه کتب کمک آموزشی دانست. زیرا در برگیرنده تمامی نکات مهم قانون اساسی، نظریات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان و کلیه قوانین و مقررات مرتبط با اصول قانون اساسی می‌باشد. ضمن اینکه نگارندگان از نظریات علمای حقوق اساسی نیز غافل نبوده‌اند. زیربنای اصلی اثر، جلد دوم کتاب حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران اثر بی بدیل استاد بزرگ حقوق اساسی ایران، دکتر سیدمحمد هاشمی می‌باشد.

کتاب در ۱۸ فصل و به ترتیب اصول قانون اساسی نگارش شده که مخاطبین ضمن همخوانی و تطابق با ترتیب اصول قانون اساسی دچار سردرگمی مطالب نشوند و از شیوه تکرار مطالب مهم و آموزش تطبیقی نیز در این کتاب، استفاده زیادی شده است. قطعاً اثر حاضر فراتر از آزمون کارآموزی و کالت می‌باشد لذا مطالعه آن برای آزمون کارشناسی ارشد و دکتری و آزمون‌های استخدامی نیز کافی و مشرثمر می‌باشد.

مطالعه این کتاب در کنار کتاب تست طبقه‌بندی شده حقوق اساسی که توسط مؤلفین حاضر این کتاب، نگارش یافته و در عرض کمتر از دو ماه به چاپ دوم خود رسیده است، برای آزمون‌های حقوقی مکفی بوده و داوطلبان را بی نیاز از مطالعه هرگونه کتاب دیگری می‌نماید. فهرست کامل قوانین و مقررات استادی در قسمت منابع کتاب بیان شده است.

در پایان، از جناب آقای کاظمی «مدیریت محترم انتشارات کتاب آوا» که مشوق اصلی مؤلفین برای تألیف کتاب حاضر بوده و از هرگونه مساعدتی دریغ ننموده و همچنین به جهت حمایت کامل و اعتماد به نگارندگان کتاب، کمال تشکر و امتنان را دارد.

با سپاس و آرزوی توفیق

محمد عبدالهیان - محسن جعفری

بهار ۱۴۰۱

شماره واتساپ مؤلفین برای بیان انتقادات و پیشنهادات و سفارش کتاب

۰۹۳۹۰۳۲۹۹۱۸ (عبدالهیان)

۰۹۱۲۵۱۳۲۴۱۴ (جعفری)